

ฉบับที่ ๒๑/๒๕๖๓ วันอังคารที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

กมธ. การศึกษา วุฒิสภา นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเร่งด่วน ว่าด้วยการบริหาร การจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่เหมาะสมกับสังคมไทย

เมื่อวันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา นำโดย ดร.ตวง อันทะไชย ประธานคณะกรรมการการศึกษา และคณะได้นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเร่งด่วน ว่าด้วยการบริหาร การจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่เหมาะสมกับสังคมไทย ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) คือ

ตามที่ได้มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และชุมชนอย่างต่อเนื่อง และ “โรงเรียน” เป็นสถานที่อันดับแรก ที่ถูกประกาศปิด ส่งผลให้นักเรียนและครูหลายพันล้านคนทั่วโลกต้องปรับวิธีการเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนรูปแบบใหม่

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา จึงได้ตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวคิด ที่มา สภาพปัญหาและผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่มีต่อระบบการศึกษาของไทย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายผ่านทางการประชุมออนไลน์ Cisco Webex Meeting อันนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในการบริหาร การจัดการศึกษาในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่เหมาะสมกับสังคมไทย ให้กับสถานศึกษาและผู้เรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับอุดมศึกษา รวมถึงการศึกษาต่อเนื่อง ตลอดชีวิตทั้งในและนอกสถานศึกษา โดยคำนึงถึงมาตรฐานความปลอดภัยของผู้เรียนเป็นสำคัญ สรุปข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

๑. ควรบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน โดยกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกันบูรณาการออกแบบมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภาพรวม และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ

๒. ควรกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีอิสระตัดสินใจในทางปฏิบัติ ตั้งแต่ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการจัดการเรียนการสอน และงบประมาณ เนื่องจากสถานศึกษาในแต่ละพื้นที่มีบริบทที่แตกต่างกัน

๓. ควรจัดการศึกษาใหม่ โดยยึดหลัก “การมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ” เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะและมีคุณภาพที่สอดคล้องตามหลักสูตรกำหนด โดยอาจมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนเป็น กลุ่มรายวิชา สลับเวลาเรียนรู้

แบบ Online หรือ On Air เพื่อลดภาระการจัดห้องเรียนในสถานศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาหลายแห่งมีพื้นที่จำกัดแต่มีจำนวนนักเรียนมาก ไม่สามารถขยายห้องเรียนออกไปได้ ส่วนกลุ่มรายวิชาที่มีความเข้มข้นทางวิชาการมาก จะไม่สามารถใช้รูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าวได้ จึงต้องมีการจัดการเรียนรู้แบบ Onsite ในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยแล้ว และให้ผู้บริหารสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาเอง เช่น การจัดห้องเรียน การจัดพื้นที่โรงอาหาร ฯลฯ แต่ต้องเป็นไปตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing)

ข้อเสนอแบบยั่งยืนในอนาคต

๑. ควรกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา
๒. ควรปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรูปแบบใหม่ ให้เหมาะสมและเท่าทันกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคตอยู่เสมอ
๓. กระทรวงศึกษาธิการควรลดบทบาทการดำเนินงานเป็นหน่วยงานกลางคอย “กำหนดความสามารถหรือสมรรถนะของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นให้มีความชัดเจน โดยไม่กำหนดระยะเวลา” และประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข เพื่อร่วมบูรณาการความมั่นคงด้านสุขภาพให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษา
๔. ควรพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคระบาด และการใช้สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนโดยเร็ว ให้พร้อมรับสถานการณ์ดังกล่าวที่อาจจะเกิดขึ้นใหม่อีก

ในการนี้ สมาชิกวุฒิสภา ได้แก่ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช และนายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ** ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา สรุปได้ ดังนี้

๑. กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขควรติดตามและปรับองค์ความรู้เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และโรคอื่น ๆ อยู่เสมอ เนื่องจากเชื้อไวรัสดังกล่าวเป็นสายพันธุ์ใหม่ที่มีพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน จึงจำเป็นต้องเร่งวางมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(COVID-19) และโรคอื่นให้กับสถานศึกษาทุกแห่งในประเทศให้มีความพร้อมรับมือ เช่น ปัจจุบันพบปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสดังกล่าวที่รวดเร็ว คือ **ควรสวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลาขณะที่อยู่ร่วมกับผู้อื่น พร้อมเว้นระยะห่างระหว่างบุคคลไม่น้อยกว่า ๒ เมตร แต่หากมีความจำเป็นต้องอยู่ใกล้บุคคล ไม่ควรใช้ระยะเวลาอยู่ร่วมกันเกิน ๓๐ นาที** เป็นต้น จึงจะสามารถส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. กระทรวงศึกษาธิการควรกำหนดมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) และโรคอื่นที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตให้ครอบคลุมถึงการศึกษาระดับอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยการกีฬาต่าง ๆ เป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนควบคู่กับการประกอบอาชีพและพบปะกับบุคคลเป็นจำนวนมาก โดยอาจพิจารณาเปิดสถานศึกษาตามความเหมาะสมในพื้นที่ที่ปลอดภัยหรือไม่มี การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวก่อน

ทั้งนี้ ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติเห็นชอบรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าวตามที คณะกรรมาธิการการศึกษาเสนอ โดยประธานคณะกรรมาธิการน้อมรับความเห็นของที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อนำไปประกอบรายงานการพิจารณาศึกษาดังกล่าว และเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไป

